

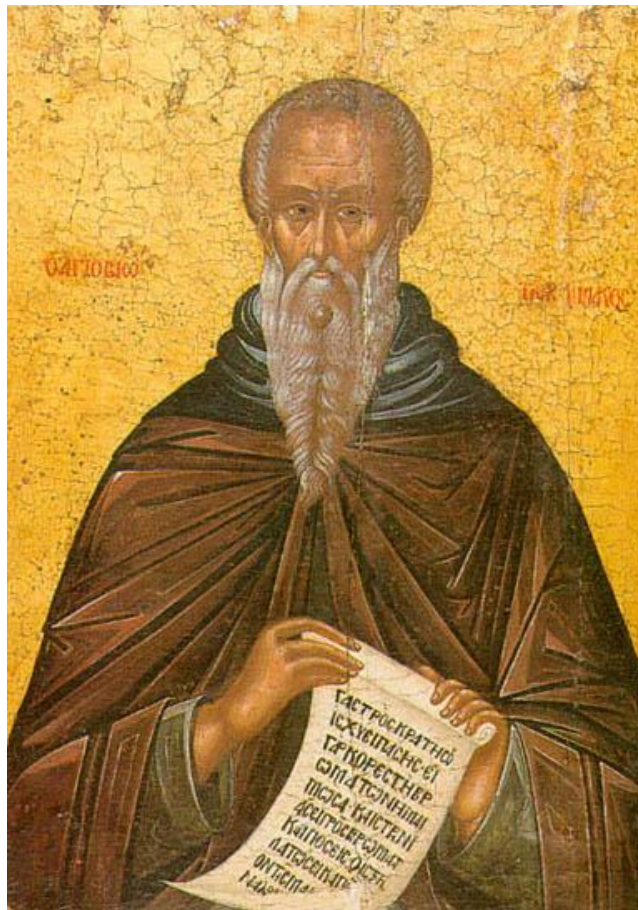
Напомена:

Четврта недјеља Великог поста – Средопосна (Посвећена Св. Јовану Лествичнику)

*Свети Јован Лествичник

О његовом животу нема много података. Рођен је око 525. године, вјероватно у Цариграду, у породици цариградских племића Ксенофонта и Марије. Са 16 година одлази у Синајски манастир. Ту је провео готово двије деценије. Затим се повлачи у пећину гдје живи отшелничким животом 40-ак година. По повратку у Синајски манастир, братство га бира за игумана. Према предању, упокојио се у 83. години.

Имао је широко богословско и опште образовање. Његово најпознатије дјело је Лествице, по којем и носи име Лествичник. Говори о ступњевима монашког духовног усавршавања.

*Јеванђеље читано на Литургији:

Марко 8. 36. – 9.1. (Уколико немате Свето Писмо, можете да куцате на интернету Нови Завјет у преводу Синода СПЦ)

Судије – служба судија у Старом Завјету

(Уџбеник 63.-65. страна)

Увод:

Након што смо обрадили Мојсијево водство Израилског народа, извођење из египатског ропства, потешкоће приликом очувања вјере у Јахвеа, те Декалог као конкретно и јасно упутство како би један Израиљац требао да се влада, прелазимо на период након Мојсијеве смрти. Тада одговорност за Израилски народ преузима Исус Навин. Улазећи у Ханан (обећану земљу) много шта се мијења у самом односу Израиљца према Савезу. Из номадског начина живота, они долазе у контакт са народима који имају развијену културу, писмо, религију и култове (од којих је нарочито развијен био култ плодности). Ова промјена утиче на Израиљце, те почињу да потпадају под утицај културолошки доминантог народа. Управо из тог разлога Јахве им бира судије, како би очували идентитет Израилског народа, које је првенствено заснован на односу са Јахвеом.

Период судија:

Као што је већ поменуто, комуникација Израиљца са Хананцима је подстицала нестабилност и непостојаност Израилског народа у очувању Савеза. Њима постаје допадљива Хананска религија са бројним сензуалним култовима. Након смрти Исуса Навина, неорганизованост и неусмјереност Израиљца доводи до њиховог покоравања од стране других народа, те је потребно пронаћи вође који ће их држати на окупу и враћати Јахвеу. Те вође, такозване судије, нису били ту да би им судили или их кажњавали, него да би спасили народ од тадашњих непријатеља. Било је укупно 15 судија (Неки познатији међу њима су: Девора, Варак, Готоноило, Гедеон, Јефтај, Самуило, Самсон...).

У Старом Завјету постоје два извјештаја о овом периоду: књига Исуса Навина и књига о Судијама. Постоје извјесне разлике у стилу писања ове двије књиге, па је књига о Судијама историчнија, односно више је посвећена пажња хронолошкој тачности, док књига Исуса Навина има епски карактер, што ће рећи да јој је првобитни циљ да истакне Божију иницијативу приликом Израилског уласка у Ханан. Према томе, у књизи о Судијама можемо јасније да видимо на какве све потешкоће су Израиљци наилазили постепено се инфилтрирајући се међу народе које су тамо затекли.

Зашто Бог дозвољава да Израиљци страдају?

Оно што је карактеристично за овај период је да су Израиљци константно отпадали од Јахвеа у тренутку кад би остали без Судије. Кад им Јахве изабере новог Судију, они би

се враћали на прави пут, док опет не би остали без вође, па би се цјелокупан сценарио понављао.

Форма приповједања на коју наилазимо у овим списима је:

- 1) Синови Израилјеви чине зло пред Господом.
- 2) Бог се срти.
- 3) Израилъ страда и дозива Јахвеа.
- 4) Јахве им шаље Судију.

У коначном погледу на ситуацију, видимо да би Израилци заборавили на Савез док не би упали у невољу. У кризном тренутку би се сјетили Јахвеа, те тражили да им се смилује и избави их, што би резултирало поновним успостављањем Савеза.

Закључак:

Ако на ове списе погледамо из данашње перспективе, можемо да примјетимо извјесну борбу и колебања у тежњи да останемо на правом путу и доносимо исправне одлуке, што је својствено сваком човјеку.

Такође, Судије можемо посматрати и као старозавјетни праобраз Христа, јер су они ти који усмјеравају народ и враћају га на Божији пут.

Питања:

- 1) Шта је било карактеристично за Израилце у доба Судија, зашто су им требале вође?
- 2) Шта је био највећи изазов (искушење) за Израилце?
- 3) Кога су Судије најављивале и на који начин?